

Šéfredaktor: Ing. Mgr. Martin Hriňák
Webová stránka: <http://www.mladyvedec.sk/>
E-mail: mladyvedec@mladyvedec.sk
Predplatné: predplatne@mladyvedec.sk
www.mladyvedec.sk/predplatne.html
Tel.: 0944 904 706
Vydavateľ: APROMOD, s. r. o.
M. R. Štefánika 716/29
900 46 Most pri Bratislave
IČO: 46323538
DIČ: 2023340110
IČ DPH: SK2023340110
Web: <http://www.apromod.sk>

Korešpondenčná adresa:

APROMOD, s. r. o.
Mladý vedec
M. R. Štefánika 716/29
900 46 Most pri Bratislave

APROMOD

Evidenčné číslo: EV 2568/08

ISSN: 1337-5873

Číslo 39 (12. ročník), zima 2018 (december).

Vychádza štyrikrát ročne.

Náklad: 500 kusov

Cena: 2,52 € vrátane DPH

Vydávanie časopisu je spolufinancované z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Akékolvek použitie textov a obrázkov bez písomného povolenia vydavateľa je zakázané.

Vianoce sa nám nerozlučne spájajú so snehom, aj keď v posledných rokoch ho na Slovensku až tak nevidáme. Zaznieva veľa hlasov, ktoré tvrdia, že je to kvôli globálnemu otepľovaniu a podobne. Historické dáta však ukazujú, že v našich zemepisných šírkach ide o zvyčajné počasie v tomto čase – práve v čase Vianoc k nám zvyčajne dorazí vlna teplejšieho počasia, ktorá spôsobí, že aj to málo snehu sa roztopí. Ale na druhej strane po nej prichádza v januári a februári niekoľko vln chladného počasia, ktoré nám snehové zrážky prinesú. My vám v tomto čísle časopisu prinášame opäť niekoľko zaujímavých článkov z rôznych oblastí vedy a techniky.

Koniec roka je v oblasti vedy spojený s odovzdávaním viacerých cien. Najvýznamnejšími sú Nobelove ceny. V tomto čísle časopisu si môžete prečítať krátku informáciu o udeľených Nobelových cenách a podrobnejšiu informáciu o Nobelovej cene za fyziku, ktorú získali Arthur Ashkin, Gérard Mourou a Donna Stricklandová za priekopnícke objavy v oblasti laserovej fyziky.

Fyzike sa venuje aj článok Christian Andreas Doppler – našiel spôsob, ako merať pozemské i vesmírne rýchlosti, v ktorom si priblížime tzv. Dopplerov efekt, vďaka ktorému fungujú aj napríklad merače rýchlosti a rôzne iné prístroje.

Ďalšími dvoma osobnosťami tohto čísla časopisu sú John von Neumann – teoretický i praktický matematik a Johann Gregor Mendel – nedocenený priekopník genetiky. S prvým sú spojené zariadenia, ktoré vnímame každý deň a bez ktorých si život dnes nevieme ani predstaviť. Sú to počítače. Gregor Mendel opísal základné zákony genetiky, vďaka ktorým sme na svete aj my.

Z botaniky si priblížime imelovník biely, ranostaj pestrý a ľadenec rozkatý – rastliny, ktoré môžete bežne vidieť aj vo svojom okolí. Zo živočíšnej ríše za zamermiame na niekoľko zaujímavých druhov žralokov, ktorých výzor nás pobaví i vystraší, a na krásne motýle – vidlochvosty.

Z matematiky vám prinášame riešenia prvej série a zadania druhej série súťažných úloh korešpondenčnej súťaže časopisu MATMIX a tri úlohy z pravdepodobnosti, ktorých riešenie vás určite zaujme, keďže nejde o klasické školské úlohy z tejto oblasti.

Sme radi, že ste sa opäť zapojili aj do našej korešpondenčnej súťaže, prinášame vám riešenia prvej série, zadania druhej série a aj výsledkovú listinu po prvej sérii súťažných úloh.

Pri plánovaní obsahu časopisu na budúci rok uvítame vaše návrhy a námety na články – napíšte nám na našu e-mailovú adresu mladyvedec@mladyvedec.sk, aké témy vás zaujímajú. Zo zaslaných námetov vyžrebujeme jedného výhercu, ktorému venujeme ročné elektronické predplatné časopisu. Tešíme sa na vaše návrhy.

Martin Hriňák